

Sprawa C-105/21**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym na podstawie art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

22 lutego 2021 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Specializiran nakazatelen syd (Bułgaria)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

22 lutego 2021 r.

Oskarżony:

IR

Przedmiot postępowania głównego

Wydanie europejskiego nakazu aresztowania wobec oskarżonego IR.

Przedmiot i podstawa prawna wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zostaje złożony na podstawie art. 267 akapit pierwszy lit. b) TFUE.

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy sytuacja, w której wydający nakaz organ sądowy, o którym mowa w art. 6 ust. 1 decyzji ramowej [Rady 2002/584 z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi], nie podjął żadnych starań, aby powiadomić poszukiwaną osobę o faktycznych i prawnych podstawach jej aresztowania i o możliwościach zaskarżenia tego aresztowania, podczas gdy osoba ta znajduje się na terytorium państwa członkowskiego wykonującego nakaz, jest zgodna z art. 6 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej w

- związku z art. 5 ust. 4, art. 5 ust. 2 w związku z art. 5 ust. 1 lit. c) europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, a także z art. 47 karty, prawem do swobodnego przemieszczania się i pobytu, zasadą równoważności oraz zasadą wzajemnego zaufania?
- 2) Na wypadek udzielenia odpowiedzi twierdzącej, czy zasada pierwszeństwa prawa Unii przed prawem krajowym wymaga, by organ wydający nakaz nie dokonywał takiego powiadomienia, a także – jeśli pomimo braku takiego powiadomienia poszukiwana osoba wystąpi z żądaniem uchylenia krajowego nakazu aresztowania – czy wymaga ona, by wydający nakaz organ sądowy rozpatrzył co do istoty to żądanie dopiero po przekazaniu poszukiwanej osoby?
 - 3) Jakie są odpowiednie środki prawne przewidziane w prawie Unii, aby dokonać takiego powiadomienia?

Przepisy i orzecznictwo Unii Europejskiej

Decyzja ramowa Rady z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. 2002, L 190, s. 1), zmieniona decyzją ramową Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym (Dz.U. 2012, L 142, s. 1).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych (Dz.U. 2014, L 130, s. 1).

Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (Dz.U. 2016, C 202, s. 389).

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 28 stycznia 2021 r., IR, C-649/19, ECLI:EU:C:2021:75.

Prawo krajowe

Nakazaten-procesualen kodeks (kodeks postępowania karnego, zwany dalej „NPK”).

Nakazaten kodeks (kodeks karny, zwany dalej „NK”).

Zakon za ekstradicijata i ewropejskata zapowjed za arest (ustawa o ekstradycji i europejskim nakazie aresztowania).

Zwięzłe przedstawienie okoliczności faktycznych i postępowania głównego

- 1 Wobec IR podniesiono oskarżenie o uczestnictwo w zorganizowanej grupie przestępczej realizującej cel majątkowy związany z przewożeniem przez granicę państwa towarów akcyzowych bez banderoli (papierosów) w znacznych ilościach – czyli o przestępstwo określone w art. 321 NK, podlegające karze „pozbawienia wolności” w maksymalnej wysokości do 10 lat, a także o to, że pomagał w przechowywaniu 373 490 opakowań papierosów bez banderoli akcyzowej o wartości 2 801 175 BGN (1 413 218 EUR) – czyli o przestępstwo określone w art. 234 NK, podlegające karze „pozbawienia wolności” w maksymalnej wysokości do 8 lat.
- 2 W postępowaniu przygotowawczym IR został powiadomiony o podstawowych prawach, jakie przysługują mu jako oskarżonemu.
- 3 W momencie wszczęcia sądowego etapu postępowania w dniu 24.2.2017 r. IR nie przebywał w swoim miejscu zamieszkania, a starania sądu mające na celu ustalenie miejsca jego pobytu nadal są bezskuteczne. Obydwaj wybrani przez niego adwokaci wskazali, że już go nie reprezentują. Wyznaczono mu adwokata z urzędu (zgodnie z prawem krajowym obrona nieobecnego oskarżonego przez adwokata jest obligatoryjna).
- 4 Postanowieniem z dnia 10.4.2017 r., utrzymanym w mocy przez sąd drugiej instancji w dniu 19.4.2017 r., sąd odsyłający przyjął wobec IR środek zapobiegawczy w postaci „tymczasowego aresztowania” (który to akt sądu jest krajowym nakazem aresztowania). W postępowaniu tym IR nie uczestniczył osobiście, lecz był reprezentowany przez adwokata wyznaczonego z urzędu.
- 5 W dniu 25.5.2017 r. wydano europejski nakaz aresztowania. W nakazie tym wskazano, że krajowy nakaz aresztowania został wydany pod nieobecność IR i że przy przekazaniu IR – po wykonaniu europejskiego nakazu aresztowania – ów krajowy nakaz aresztowania zostanie mu doręczony osobiście, zostanie on powiadomiony o swoich uprawnieniach i będzie miał możliwość zaskarżenia go, po wyjaśnieniu mu istniejących w tym względzie możliwości. Tytułem dodatkowych wyjaśnień wskazano, że dopiero po przekazaniu IR organom bułgarskim będzie on mógł zaskarżyć aresztowanie. Europejski nakaz aresztowania zarejestrowano w Systemie Informacyjnym Schengen, zaś IR nie został odnaleziony ani aresztowany.
- 6 W dniu 20.8.2019 r. sąd odsyłający uchylił ten europejski nakaz aresztowania, kierując odesłanie prejudycjalne w sprawie C-649/19. Wyrok Trybunału wydano w dniu 28 stycznia 2021 r., C-649/19, ECLI:EU:C:2021:75.

Zwięzłe przedstawienie uzasadnienia wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

W przedmiocie dopuszczalności pytań prejudycjalnych

- 7 Pytania te zadaje się w celu wydania europejskiego nakazu aresztowania wobec IR. W zależności od odpowiedzi sąd odsyłający będzie wiedział, w jaki sposób sformułować nakaz – na przykład, czy w treści tego europejskiego nakazu aresztowania powinien powiadomić oskarżonego o prawach, jakie przysługują mu w związku z krajowym nakazem aresztowania, czy też powinien w nim wezwać do udzielenia informacji przez organ wykonujący nakaz o chwili odnalezienia lub aresztowania IR, po czym dokona powiadomienia. W tym kontekście, jeśli sąd odsyłający poweźmie wiadomość o odnalezieniu IR (bez względu na jego aresztowanie) – na przykład w ramach wymiany informacji z organem wykonującym nakaz w trybie art. 15 ust. 2 decyzji ramowej 2002/584 – czy sąd odsyłający powinien przesłać poszukiwanej osobie krajowy nakaz aresztowania, w którym dokona się takiego powiadomienia. W trzeciej kolejności sąd odsyłający dąży do ustalenia, jak powinien postąpić z żądaniem uchylenia aresztowania, które mogłoby zostać wysunięte nawet pomimo braku takiego powiadomienia.
- 8 Ostatnie dwie sytuacje są realnymi możliwościami, które zwykle mogą zaistnieć po wydaniu europejskiego nakazu aresztowania i przed przekazaniem osoby. Jeśli sąd odsyłający zaczeka na ich zaistnienie – a mianowicie odnalezienie IR lub wysunięcie przez niego żądania uchylenia aresztowania – aby skierować swoje odesłanie, nie będzie mógł otrzymać użytecznej odpowiedzi. Jest tak, ponieważ wydanie rozstrzygnięcia przez Trybunał – nawet w postępowaniu przyspieszonym – zajmuje więcej czasu niż wykonanie europejskiego nakazu aresztowania.

Uzasadnienie pytań

– Kwestie ogólne

- 9 Pytania zadano w kontekście możliwości zaskarżenia aresztowania poszukiwanej osoby (wyrok z dnia 28 stycznia 2021 r., IR, C-649/19, ECLI:EU:C:2021:75, pkt 69), a w szczególności zaskarżenia w okresie po odnalezieniu poszukiwanej osoby w państwie wykonującym nakaz i przed przekazaniem jej do państwa wydającego nakaz.
- 10 Jak wynika z wyroku Trybunału wydanego w sprawie C-649/19, art. 4, 6 i 7 dyrektywy 2012/13 nie mają zastosowania do powiadomienia poszukiwanej osoby przed jej przekazaniem. W związku z tym na wydającym nakaz organie sądowym nie ciąży obowiązek, zgodnie z tą dyrektywą, powiadomienia poszukiwanej osoby przed jej przekazaniem. Powstaje jednak pytanie, czy zasady, na których opiera się prawo Unii, są jednak niegodne z takim stwierdzeniem.
- 11 W tym kontekście, jak wynika z pkt 79-80 wspomnianego wyroku, prawo do skutecznej ochrony sądowej jest poszanowane, jeśli poszukiwana osoba może zaskarżyć aresztowanie po przekazaniu, a contrario – dla skutecznej ochrony sądowej nie jest niezbędne takie zaskarżenie przed przekazaniem. W związku z tym powstaje pytanie, czy – jeśli zastosuje się krajowy standard, który wymaga

takiego powiadomienia i przyznania prawa do zaskarżenia nawet, gdy poszukiwana osoba nie przebywa w kraju – dojdzie do naruszenia prawa Unii.

– W przedmiocie stosowania art. 6 TUE w związku z art. 6 karty w związku z art. 5 ust. 4 i 2 w związku z art. 5 ust. 1 lit. c) EKPC

- 12 Zgodnie z art. 6 TUE Unia uznaje prawa określone w karcie. W art. 6 karty przyznano prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego. Zgodnie z wyjaśnieniami dotyczącymi karty jej art. 6 odpowiada art. 5 EKPC. Zgodnie z art. 5 ust. 2 i 4 EKPC każda aresztowana osoba, na podstawie art. 5 ust. 1 lit. c) EKPC, ma prawo do poinformowania jej o faktycznych i prawnych podstawach aresztowania i do zaskarżenia zgodności z prawem tego aresztowania przed sądem. Z tego względu niezbędne jest stanowisko Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.
- 13 Jest niewątpliwe, że osoba aresztowana na podstawie europejskiego nakazu aresztowania jest objęta zakresem stosowania art. 5 ust. 1 lit. f) EKPC. Jednakże jeśli państwo wykonujące nakaz wykonało w dobrej wierze swoje obowiązki określone w art. 5 ust. 1 lit. f) EKPC, lecz u podstaw tego aresztowania znajduje się wadliwy krajowy nakaz aresztowania wydany przez państwo wnioskujące, Europejski Trybunał Praw Człowieka jasno przyjmuje, że odpowiedzialne za naruszenie art. 5 jest właśnie państwo wnioskujące – a jego odpowiedzialność istnieje zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. c) EKPC.
- 14 Co się tyczy eksterytorialności, Europejski Trybunał Praw Człowieka przyjmuje, że pomimo iż co do zasady każde państwo ma jurysdykcję na swoim terytorium, w określonych wypadkach możliwe jest wykonywanie uprawnień w odniesieniu do terytorium innego państwa – i w takich okolicznościach pozostaje ono odpowiedzialne za swoje działania (wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka: Stephens przeciwko Malcie, nr 11956/07, pkt 49; Vasiliciuc przeciwko Republice Mołdawii, nr 15944/11, pkt 25; Belozorov przeciwko Rosji i Ukrainie, nr 43611/02, pkt 84–87).
- 15 Jak wskazuje Europejski Trybunał Praw Człowieka, dane państwo może wykonać swoje uprawnienia, w tym w dziedzinie prawa karnego, w tym odnośnie do aresztowania oskarżonego, w odniesieniu do terytorium innego umawiającego się państwa – za jego zgodą.
- 16 Europejski Trybunał Praw Człowieka w niektórych sprawach zajmował się kwestią, które państwo powinno ponosić odpowiedzialność za aresztowanie przy ekstradycji, gdy państwo, do którego skierowano wniosek, działało w dobrej wierze, zgodnie z prawem krajowym i międzynarodowym, lecz to aresztowanie jest wadliwe w zakresie, w jakim wadliwy był krajowy nakaz aresztowania wydany we wnioskującym państwie, na podstawie którego skierowano wniosek o ekstradycję. W takich wypadkach Europejski Trybunał Praw Człowieka podkreśla, że u podstaw aresztowania określonego w art. 5 ust. 1 lit. f) EKPC znajduje się ten wadliwy krajowy akt wnioskującego państwa. Podobnie

Europejski Trybunał Praw Człowieka podkreśla, że wnioskujące państwo powinno zapewnić ważność jego krajowego nakazu aresztowania. W związku z tym Europejski Trybunał Praw Człowieka przyjmuje, że jeśli krajowy nakaz aresztowania, na podstawie którego skierowano wniosek o ekstradycję, jest wadliwy, to wnioskujące państwo jest odpowiedzialne za aresztowanie w państwie wykonującym nakaz. Aresztowanie w państwie, do którego skierowano wniosek, jest aresztowaniem w rozumieniu art. 5 ust. 1 lit. c) EKPC.

- 17 Europejski Trybunał Praw Człowieka nie odmawia statusu aresztowanego oskarżonego w rozumieniu art. 5 ust. 1 lit. c) EKPC osobie, którą aresztowano w ramach postępowania ekstradycyjnego określonego w art. 5 ust. 1 lit. f). Przeciwnie – przyjmuje, że aresztowana osoba korzysta z gwarancji związanych z jej statusem „oskarżonego” w postępowaniu głównym, a w szczególności z domniemania niewinności i prawa do zaskarżenia aresztowania. Należy wyraźnie podkreślić, że Europejski Trybunał Praw Człowieka rozpatruje te prawa właśnie jako prawa przysługujące wobec państwa wydającego nakaz, które prowadzi postępowanie główne. Nie rozpatruje ich jako praw przysługujących wobec państwa wykonującego nakaz, które prowadzi postępowanie ekstradycyjne, ponieważ nie może ono dokonać oceny zasadności aresztowania w postępowaniu głównym.
- 18 Z tego względu aresztowanie poszukiwanej osoby podlega podwójnemu reżimowi prawnemu, ponieważ oskarżony w postępowaniu głównym pozostaje oskarżony, nawet jeśli jest aresztowany w innym państwie. Wydający nakaz organ sądowy powinien zapewnić gwarancje określone w art. 5 ust. 1 lit. c) EKPC (a jeśli to aresztowanie trwa przez dłuższy okres czasu – również gwarancje określone w art. 5 ust. 3 i 4 EKPC), podczas gdy wykonujący nakaz organ sądowy powinien zapewnić gwarancje określone w art. 5 ust. 1 lit. f) EKPC.
- 19 Europejski Trybunał Praw Człowieka nie przyjmuje tezy, zgodnie z którą wymóg określony w art. 5 ust. 1 lit. c) EKPC nie ma zastosowania do okresu, w którym krajowy nakaz aresztowania stanowi podstawę wydania europejskiego nakazu aresztowania, i będzie miał zastosowanie dopiero po przekazaniu poszukiwanej osoby. Podobnie orzekł Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Nigdy nie stwierdził on, że na podstawie nieważnego krajowego nakazu aresztowania można wydać ważny europejski nakaz aresztowania. Przeciwnie, Trybunał Sprawiedliwości przyjmował, że europejski nakaz aresztowania może zostać wydany wyłącznie na podstawie ważnego krajowego nakazu aresztowania (wyroki w sprawach C-241/15, Bob-Dogi, ECLI:EU:C:2016:385 i C-414/20, ECLI:EU:C:2021:4).
- 20 Artykuł 6 karty ma taki sam zakres jak art. 5 EKPC, w związku z czym – po przeniesieniu ich na płaszczyznę prawa Unii – z wywodów Europejskiego Trybunału Praw Człowieka we wspomnianych sprawach wynika, że krajowy nakaz aresztowania, na podstawie którego wydaje się europejski nakaz aresztowania, wykonuje się poprzez aresztowanie poszukiwanej osoby na terytorium państwa wykonującego nakaz.

- 21 W szczególności mając na względzie podwójny charakter aresztowania w państwie wykonującym nakaz, aresztowanie to jest zawsze objęte dwoma kategoriami prawnymi, ponieważ poszukiwana osoba otrzymuje ochronę na dwóch poziomach. Pierwszą kategorię określono w art. 5 ust. 1 lit. f) EKPC – lub aresztowanie uregulowane w decyzji ramowej 2002/584, z wszystkimi przewidzianymi w niej gwarancjami. Drugą kategorią jest aresztowanie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. c) EKPC – lub aresztowanie w państwie wykonującym nakaz, które następuje w wykonaniu krajowego nakazu aresztowania.
- 22 W niniejszym wypadku poszukiwana osoba powinna otrzymać od państwa wydającego nakaz gwarancje, które są związane z jej statusem oskarżonego – te o których mowa w art. 5 ust. 2 i 4 EKPC. Stanowi je pewność, że krajowy nakaz aresztowania jest zgodny z prawem. Pewność tę można zaś zapewnić wyłącznie, jeśli dokona się niezbędnych powiadomień o faktycznych i prawnych podstawach aresztowania i o możliwościach jego zaskarżenia.
- 23 Trybunał przyjął, że osoba, co do której wydano krajowy nakaz aresztowania, korzysta z wszystkich gwarancji właściwych dla wydania tego rodzaju decyzji, w tym wynikających z praw podstawowych (wyrok w sprawie C-509/18, ECLI:EU:C:2019:457, pkt 48). Wyrażenie „wszystkich gwarancji właściwych dla wydania tego rodzaju decyzji” należy rozumieć jako stosujące te gwarancje w chwili aresztowania, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. c) EKPC, co – jak wynika z przytoczonych powyżej wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka – realizuje się poprzez aresztowanie w państwie wykonującym nakaz. Wyrażenie to powinno obejmować również powiadomienie o tej decyzji, gdy została ona wydana pod nieobecność osoby, ponieważ w ten sposób powiadamia się o faktycznych i prawnych podstawach aresztowania tej osoby i o możliwościach zaskarżenia tego aresztowania, zgodnie z art. 5 ust. 2 i 4 EKPC.
- 24 W tej sytuacji sąd odsyłający zadaje powyższe pytanie, a mianowicie – jeśli przy wydaniu europejskiego nakazu aresztowania sąd odsyłający nie podejmie żadnych starań, aby powiadomić poszukiwaną osobę o faktycznych i prawnych podstawach jej aresztowania ani o możliwościach zaskarżenia tego aresztowania, podczas gdy osoba ta znajduje się na terytorium państwa wykonującego nakaz – czy ten brak działania będzie zgodny z art. 6 karty, jeśli to postanowienie karty rozumie się tak jak Europejski Trybunał Praw Człowieka rozumiał art. 5 ust. 1 lit. c) EKPC we wspomnianych sprawach?
- W przedmiocie stosowania art. 47 akapit pierwszy karty
- 25 Zadaje się pytanie, czy spełniony jest wymóg istnienia „skutecznego środka prawnego”, o którym mowa w art. 47 karty, jeśli wydający nakaz organ sądowy nie podjął żadnych starań, aby powiadomić poszukiwaną osobę o prawach przysługujących jej jako osobie, przeciwko której wydano nakaz aresztowania (to jest aby powiadomić ją o faktycznych i prawnych podstawach aresztowania, a także o możliwościach jego zaskarżenia), podczas gdy osoba ta znajduje się w

innym państwie i jest tam objęta europejskim nakazem aresztowania, ewentualnie jest już tam aresztowana.

- 26 Niewątpliwie odpowiedź na to pytanie zależy od tego, czy zgodnie z art. 47 akapit pierwszy karty oskarżony ma interes prawny w powiadomieniu go i w zaskarżeniu krajowego nakazu aresztowania, podczas gdy znajduje się na terytorium państwa wykonującego nakaz, szczególnie jeśli ewentualnie jest tam aresztowany. W szczególności, czy to zaskarżenie może być dla niego użyteczne, tym bardziej w kontekście toczącego się postępowania dotyczącego wykonania europejskiego nakazu aresztowania.
- 27 Z przytoczonych wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wynika, że poszukiwanej osobie powinny przysługiwać wszystkie prawa, jakie przysługiwałyby jej, gdyby została aresztowana na terytorium krajowym. W szczególności powinna mieć określone w art. 5 ust. 2 EKPC prawo do poinformowania jej o faktycznych i prawnych podstawach jej aresztowania oraz określone w art. 5 ust. 4 EKPC prawo do zaskarżenia legalności tego aresztowania. Poszukiwana osoba będzie mogła zaskarżyć aresztowanie przed organem wydającym nakaz i chronić w ten sposób swoje interesy przed organem wykonującym nakaz, który faktycznie ją aresztował.
- 28 Podniesiono pytanie dotyczące skutecznego środka prawnego w ramach stosowania prawa Unii, a mianowicie środka prawnego przeciwko wykonaniu europejskiego nakazu aresztowania w państwie wykonującym nakaz, w tym przeciwko aresztowaniu osoby w państwie wykonującym nakaz. Ścisłej ten środek prawny wyraża się w możliwości zaskarżenia krajowego nakazu aresztowania, na podstawie którego wydano wspomniany europejski nakaz aresztowania i na podstawie którego poszukiwana osoba ewentualnie została aresztowana w państwie wykonującym nakaz. Nie należy zapominać, że właśnie krajowy nakaz aresztowania leży u podstaw dwóch następujących elementów.
- 29 Pytanie o skuteczny środek prawny, o którym mowa w art. 47 akapit pierwszy karty, zadaje się właśnie w kontekście toczącego się postępowania dotyczącego wykonania europejskiego nakazu aresztowania. W takim wypadku, gdy poszukiwana osoba znajduje się jeszcze w państwie wykonującym nakaz, zaskarżenie zgodności z prawem krajowego nakazu aresztowania jest formą ochrony przed europejskim nakazem aresztowania wydanym na podstawie tego aktu. To zaskarżenie jest również formą ochrony przed aresztowaniem poszukiwanej osoby, w toku wykonania tego europejskiego nakazu aresztowania w państwie wykonującym nakaz. W szczególności poszukiwana osoba może się bronić nie tylko poprzez zaskarżenie aresztowania zgodnie z art. 12 decyzji ramowej 2002/584, lecz także poprzez zaskarżenie krajowego nakazu aresztowania, który leży u podstaw całego postępowania dotyczącego wykonania europejskiego nakazu aresztowania.
- 30 W wyroku wydanym w sprawie C-649/19 Trybunał przyjął, że skuteczna ochrona sądowa, o której mowa w art. 47 karty, nie wymaga, by poszukiwana osoba miała

możliwość zaskarżenia aresztowania przed organem wydającym nakaz przed jej przekazaniem (pkt 79), w związku z czym nie jest niezbędne odpowiednie powiadomienie tej osoby w celu umożliwienia jej tego zaskarżenia przed przekazaniem (pkt 80). A zatem skuteczna jest ta ochrona prawna, którą realizuje się po przekazaniu osoby.

- 31 Podniesiono pytanie dotyczące skutecznych środków prawnych w wypadku istnienia elementu międzynarodowego, a mianowicie gdy dany organ sądowy wydaje krajowy nakaz aresztowania i następnie na jego podstawie wydaje europejski nakaz aresztowania, a następnie inny krajowy organ sądowy aresztuje poszukiwaną osobę w wykonaniu tego europejskiego nakazu aresztowania. W takim wypadku zaskarżenie krajowego nakazu aresztowania (który leży u podstaw całej procedury) jest środkiem prawnym skierowanym przeciwko wykonaniu europejskiego nakazu aresztowania.
- 32 Jeśli poszukiwanej osobie przyzna się taki środek prawny w celu zaskarżenia dopiero po jej przekazaniu, czyli po zakończeniu postępowania dotyczącego wykonania europejskiego nakazu aresztowania, taki środek prawny może jedynie prowadzić do ustalenia niezgodności z prawem krajowego aktu dotyczącego aresztowania, a stąd również europejskiego nakazu aresztowania, i w następnej kolejności aresztowania w państwie wykonującym nakaz, lecz nie może on skutkować cofnięciem tego przekazania. Byłoby to ustalenie post factum – w chwili gdy szkodliwe skutki już nastąpiły. Taki środek prawny nie prowadzi do dokonania ustaleń we właściwym czasie, tak aby ograniczyć szkodliwe skutki do możliwego minimum. W rzeczywistości ten środek prawny nie jest skuteczny.
- 33 Skuteczna ochrona prawna to taka, która jest realizowana we właściwym czasie – wówczas, gdy zainteresowana osoba jej potrzebuje. Jeśli w stosunku do poszukiwanej osoby wydano nakaz aresztowania w postępowaniu głównym – i tym bardziej, jeśli został on wykonany poprzez aresztowanie jej w państwie wykonującym nakaz – osoba ta potrzebuje już środków ochrony prawnej.
- 34 Nie można przyjąć, że decyzja ramowa 2002/584 wyłącza możliwość powiadomienia poszukiwanej osoby o krajowym nakazie aresztowania. Poprzez zmianę tej decyzji ramowej decyzją ramową 2009/299 zapewniono taką ochronę prawną mającą na celu powiadomienie, która ma zastosowanie, nawet jeśli poszukiwana osoba nie jest aresztowana. Jednakże ochrona ta odnosi się wyłącznie do powiadomienia o akcie co do istoty, przy wydaniu europejskiego nakazu aresztowania w celu wykonania kary po wydaniu wyroku zaocznego – art. 4a ust. 2 decyzji ramowej 2009/299; w takim wypadku poszukiwana osoba zawsze powinna być powiadomiona o tym akcie. Cechą wspólną obydwu sytuacji związanych z europejskim nakazem aresztowania – ścigania karnego oraz wykonania kary – jest aresztowanie poszukiwanej osoby w wykonaniu krajowego nakazu aresztowania, natychmiast po jej przekazaniu. W związku z tym również gwarancje dotyczące skutecznych środków ochrony prawnej, udzielane przed tym przekazaniem, powinny być podobne. Co więcej – właśnie w wypadku

europejskiego nakazu aresztowania wydanego w ramach ścigania karnego potrzeba powiadomienia przed przekazaniem jest pilniejsza.

- 35 Podobne znaczenie ma również motyw 46 i art. 10 ust. 4–6 dyrektywy 2013/48, a także motyw 21 i art. 5 ust. 2 dyrektywy 2016/1919. Przepisy te odnoszą się do obrony poszukiwanej osoby przez adwokata w wydającym nakaz państwie członkowskim, którego wspiera adwokat w państwie wykonującym nakaz, poprzez przedstawienie informacji i porad w celu skutecznego wykonywania przez nią praw przed wykonującym nakaz organem sądowym. A zatem poszukiwana osoba, znajdująca się jeszcze w państwie wykonującym nakaz, ma prawo do zainteresowania się – poprzez swojego adwokata – elementami rozpatrywanymi w postępowaniu głównym, na podstawie których wydano europejski nakaz aresztowania. Niewątpliwie najważniejszym z nich – mając na względzie obronę tej osoby przed organem wykonującym nakaz – jest właśnie krajowy nakaz aresztowania (czyli faktyczne i prawne podstawy tego aresztowania).
- 36 Następnie konieczne jest dokonanie porównania ze standardem ochrony prawnej, jaki przyjęto w odniesieniu do europejskiego nakazu dochodzeniowego, o którym mowa w dyrektywie 2014/41 (Dz.U. 2014, L 130, s. 1). W szczególności, zgodnie z art. 14 tej dyrektywy, zainteresowana osoba ma prawo do zaskarżenia europejskiego nakazu dochodzeniowego przed organem wydającym – i może ona to uczynić przed jego wykonaniem.
- 37 Wspólne dla europejskiego nakazu dochodzeniowego i europejskiego nakazu aresztowania jest naruszenie sfery prawnej określonej osoby, która znajduje się na terytorium danego państwa, ze względu na działania organów tego państwa, lecz na żądanie organów innego państwa. Niewątpliwa jest różnica polegająca na tym, że naruszenie tej sfery przez europejski nakaz aresztowania jest bardziej istotne niż jej naruszenie w następstwie zastosowania europejskiego nakazu dochodzeniowego. Istnieje również druga różnica, a mianowicie dyrektywę 2014/41 przyjęto 12 lat po przyjęciu decyzji ramowej 2002/584, w związku z czym w dyrektywie tej przyjęto nowe, wyższe standardy ochrony praw podstawowych.
- 38 A zatem żaden z przepisów prawa Unii – odnoszący się bezpośrednio lub pośrednio do statusu osoby poszukiwanej lub aresztowanej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania – nie może prowadzić do wniosku, że poszukiwana osoba, szczególnie jeśli jest ona aresztowana w państwie wykonującym nakaz, nie ma prawnego interesu w powiadomieniu jej przez wydający nakaz organ sądowy o faktycznych i prawnych okolicznościach jej aresztowania i o możliwościach zaskarżenia tego aresztowania.
- W przedmiocie trzeciego poziomu ochrony
- 39 Trybunał przyjął, że przy wydaniu europejskiego nakazu aresztowania ochrona sądowa jest realizowana na dwóch poziomach (wyrok Trybunału, C-508/18 i

C-82/19, ECLI:EU:C:2019:456, pkt 67, 68). Pierwszym jest wydanie krajowego nakazu aresztowania, a drugim – wydanie europejskiego nakazu aresztowania. Wspólną cechą tych dwóch poziomów ochrony jest brak uczestnictwa oskarżonego. Oskarżony nie może zająć jakiegokolwiek stanowiska.

- 40 Aby osiągnąć faktycznie skuteczną ochronę, niezbędne jest uznanie potrzeby istnienia trzeciego poziomu ochrony poszukiwanej osoby, który pojawia się po pierwszych dwóch poziomach, a mianowicie ochrony przed organem wydającym nakaz w toku wykonania europejskiego nakazu aresztowania, gdy poszukiwana osoba znajduje się w państwie członkowskim wykonującym nakaz (w tym rozumieniu wyrok C-452/16, Poltorak, ECLI:EU:C:2016:858, pkt 39, 44).
- 41 Zgodnie z wyjaśnieniami do karty jej art. 47 akapit pierwszy odpowiada art. 13 EKPC, a nawet ma szerszy zakres. Podkreśla się, że „w prawie Unii [...] gwarantuje [się] prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem”. W istocie ani pierwszy, ani drugi poziom ochrony nie zapewnia „skutecznego środka prawnego przed sądem”. W związku z tym poziomy te – same w sobie – nie osiągają standardu określonego w art. 47 akapit pierwszy karty. Sama istota kontroli sądowej zakłada kontrydiktoryjność, a nie przyjmowanie orzeczenia wyłącznie na podstawie żądania oskarżenia. Ponownie należy przypomnieć, że argumenty te przedstawiono w kontekście postępowania przed wydającym nakaz organem sądowym, który to organ sądowy powinien zapewnić skuteczne środki ochrony prawnej do chwili przekazania osoby.
- W przedmiocie proporcjonalności
- 42 Trybunał podkreśla znaczenie proporcjonalności przy wydawaniu europejskiego nakazu aresztowania (wyrok Kovalkovas, C-477/16, ECLI:EU:C:2016:8611, pkt 47). Proporcjonalność ta nie może być odpowiednio oceniona, jeśli nie uwzględni się stanowiska oskarżonego, w tym również informacji, na podstawie której organ wydający może stwierdzić, czy ma miejsce ukrywanie się przed wymiarem sprawiedliwości.
- 43 Jeśli poszukiwanej osobie przysługiwałby skuteczny środek prawny w celu zaskarżenia krajowego nakazu aresztowania, gdy znajduje się ona w państwie wykonującym nakaz, skutkowało by to zmniejszeniem liczby wypadków, w których wydano nieproporcjonalny europejski nakaz aresztowania, odpowiednio – zwiększeniem liczby wypadków cofnięcia takich nieproporcjonalnych europejskich nakazów aresztowania przed przekazaniem danej osoby.
- 44 W sytuacji gdy uznaje się sąd za zapewniający ochronę praw podstawowych poszukiwanych osób, nieunikniony jest wywód, że niezbędne jest zapewnienie faktycznej możliwości dochodzenia przez poszukiwaną osobę takiej ochrony przed sądem i powinno to nastąpić przed jej przekazaniem. Oznacza to, że powinna ona być prawidłowo powiadomiona o treści tego krajowego nakazu aresztowania i o prawnych możliwościach jego zaskarżenia.

- 45 Z tego względu w niniejszym odesłaniu prejudycjalnym zadano pytanie, czy art. 47 karty wywołuje skutki również w okresie wykonania europejskiego nakazu aresztowania – przed przekazaniem poszukiwanej osoby – sprzeciwiając się pełnej bezczynności wydającego nakaz organu sądowego w zakresie powiadomienia poszukiwanej osoby o faktycznych i prawnych podstawach aresztowania i możliwości zaskarżenia tego nakazu.
- W przedmiocie prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 TUE, a także w art. 20 ust. 2 lit. a) i art. 21 ust. 1 TFUE
- 46 Zgodnie z tym prawem każdy obywatel Unii, jakim niewątpliwie jest IR, będący bułgarskim obywatelem, ma prawo przemieszczać się i przebywać w każdym państwie członkowskim. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału to prawo byłoby ograniczone, gdyby dana osoba była traktowana w sposób mniej korzystny wyłącznie z tego względu, że wykonała przysługujące jej prawo do swobodnego przemieszczania się. Takie założenie stosuje się nawet w wypadku przepisów karnoprawnych (wyrok w sprawie C-454/19, ECLI:EU:C:2020:947, pkt 27, 30), i w konsekwencji również do przepisów karnoprocesowych takich jak rozpatrywane w postępowaniu głównym – w odniesieniu do prawa do powiadomienia.
- 47 W niniejszym wypadku, jeśli IR nie wykonał tego prawa i zostanie aresztowany na terytorium krajowym, będzie korzystał z pełnego zakresu praw, a mianowicie otrzyma odpis aktu dotyczącego aresztowania i, w ten sposób, również dostęp do informacji o faktycznych i prawnych podstawach tego aresztowania, a także powiadomienie o prawie do zaskarżenia tego aresztowania; jeśli zdecyduje się na skorzystanie z tej możliwości, sąd orzeknie w przedmiocie tego zaskarżenia w krótkim terminie.
- 48 Jednakże wyłącznie ze względu na to, że wykonał on prawo do swobodnego przemieszczania się lub pobytu, nie będzie on mógł korzystać ze wspomnianych uprawnień – pomimo że formalnie przysługują mu one zgodnie z prawem krajowym. Sytuacja taka ma miejsce ze względu na brak mechanizmu należytego powiadomienia go w państwie wykonującym nakaz o treści krajowego nakazu aresztowania i wynikającą z tego braku bezczynność sądu odsyłającego w zakresie dokonania takiego powiadomienia.
- 49 Nie można przyjąć, że sytuacja oskarżonego, który znajduje się na terytorium krajowym, jest istotnie odmienna od sytuacji oskarżonego, który znajduje się na terytorium innego państwa członkowskiego, w związku z czym odmienne traktowanie również byłoby uzasadnione.
- 50 W rzeczywistości wykonujący nakaz organ sądowy działa na wniosek wydającego nakaz organu sądowego, w celu aresztowania i przekazania oskarżonego. Jeśli wydający nakaz organ sądowy może wnioskować o dokonanie przez organ wykonujący nakaz określonych czynności wobec oskarżonego, które naruszają jego prawa – a mianowicie o aresztowanie i przekazanie go – to ma także

możliwość wnioskowania o doręczenie oskarżonemu odpowiednich powiadomień, które są bezpośrednio związane z tym aresztowaniem i przekazaniem.

- 51 Zgodnie z orzecznictwem Trybunału ograniczenie prawa do swobodnego przemieszczania się jest zasadne, jeśli jest uzasadnione imperatywnymi względami interesu ogólnego i jest proporcjonalne do słusznego celu. W niniejszym wypadku jedynym uzasadnieniem tego odmiennego traktowania jest okoliczność, że prawo Unii, a w szczególności dyrektywa 2012/13, nie przewiduje możliwości, by sąd, który wydaje nakaz aresztowania, w odpowiednim czasie powiadomił oskarżonego o tym akcie, w tym o możliwościach jego zaskarżenia, jeśli to aresztowanie zostanie zrealizowane na terytorium innego państwa członkowskiego na podstawie wydanego europejskiego nakazu aresztowania. Zgodnie z wyrokiem wydanym w sprawie C-649/19 powiadomienia tego należy dokonać po przekazaniu osoby.
- 52 Zadaje się pytanie, czy brak wyraźnej wskazówki dotyczącej takiego powiadomienia w decyzji ramowej 2002/584 lub praktyczne trudności związane z dokonaniem takiego powiadomienia są wystarczającym uzasadnieniem dla odmiennego traktowania – opierającego się na wykonaniu prawa do swobodnego przemieszczania się.
- 53 Można by skorzystać z wymiany informacji (art. 15 ust. 3 i motyw 5 zdanie trzecie decyzji ramowej 2002/584). W związku z tym nie można uznać za sprzeczne z systemem decyzji ramowej ani przesłania przez organ wydający nakaz do organu wykonującego nakaz określonych informacji (odpisu krajowego nakazu aresztowania, co jest równoznaczne z powiadomieniem o faktycznych i prawnych podstawach aresztowania poszukiwanej osoby i możliwością zaskarżenia tego aresztowania), które organ wykonujący nakaz przekazałby poszukiwanej osobie, jeśli jest ona aresztowana, ani – jeśli w następstwie przekazania tej informacji poszukiwana osoba zaskarżyła aresztowanie i zostało ono uchylone – przesłania przez wydający nakaz organ sądowy wykonującemu nakaz organowi sądowemu powiadomienia o tym, że europejski nakaz aresztowania został cofnięty.
- W przedmiocie zasady równoważności
- 54 Powstaje pytanie, czy zasada równoważności stoi na przeszkodzie rozstrzygnięciu organu wydającego nakaz o powstrzymaniu się od jakiegokolwiek powiadomienia poszukiwanej osoby – gdy osoba ta znajduje się w innym państwie członkowskim – o faktycznych i prawnych podstawach aresztowania oraz o możliwości żądania uchylenia tego aresztowania.
- 55 Powstaje pytanie, czy zasada równoważności jest naruszona w zakresie, w jakim oskarżony – w ramach stosowania prawa Unii – nie korzysta z ochrony, z jakiej korzystałby w identycznej wewnętrznej sytuacji prawnej. Ściślej, czy wydający nakaz organ sądowy powinien mu zapewnić – lub przynajmniej podjąć określone

starania w celu zapewnienia – taki poziom ochrony, z jakiego oskarżony korzystałby, gdyby znajdował się na terytorium krajowym.

– W przedmiocie zasady wzajemnego zaufania

- 56 Trybunał wskazał już, że zasada wzajemnego zaufania leży u podstaw zasady wzajemnego uznawania, której przejawem jest europejski nakaz aresztowania, a mianowicie zaufania, że poszukiwana osoba korzysta zgodnie z prawem państwa wydającego nakaz z odpowiednich środków ochrony prawnej.
- 57 W niniejszym wypadku zaufanie to może być wystawione na ryzyko właśnie przy indywidualnym rozwoju procesu. I tak, jeśli poszukiwana osoba podniesie przed organem sądowym wykonującym nakaz zarzuty dotyczące zgodności z prawem krajowego aktu dotyczącego aresztowania, na podstawie którego wydano europejski nakaz aresztowania, to organ sądowy wykonujący nakaz nie może orzec w przedmiocie tych zarzutów. W przedmiocie tych zarzutów może orzec jedynie organ sądowy wydający nakaz – i to w rozsądnym terminie – tak by wydane rozstrzygnięcie nie było pozbawione znaczenia.
- 58 Przy braku odpowiedniej możliwości podniesienia przez poszukiwaną osobę zarzutów przed organem wydającym nakaz, to organ sądowy wykonujący nakaz stanie przed dylematem, czy wykonać europejski nakaz aresztowania, co do którego – pomimo że podstawy jego wydania istniały w przeszłości – nie jest jednak pewny, czy one nadal istnieją, mając na względzie zarzuty poszukiwanej osoby, na które nie udzielono odpowiedzi i na które do chwili przekazania osoby żadna odpowiedź nie zostanie udzielona przez organ sądowy wydający nakaz.
- 59 Może to wywołać wyłącznie szkodliwe skutki dla systemu określonego w decyzji ramowej 2002/584, ponieważ organ wykonujący nakaz będzie zmuszony do wykonania europejskiego nakazu aresztowania, co do którego nie jest pewny, czy faktycznie przestrzegano praw podstawowych poszukiwanej osoby w państwie wydającym nakaz.

W przedmiocie pytania drugiego

- 60 Prawo krajowe wymaga powiadomienia oskarżonego (poprzez doręczenie odpisu krajowego nakazu aresztowania) o faktycznych i prawnych podstawach jego aresztowania oraz o możliwości jego zaskarżenia. Wymóg ten nie odpada z tego względu, że oskarżony jest aresztowany na obcym terytorium, ponieważ, mając na względzie szczególne cechy ekstradycji, jest on spełniony – właśnie ze względu na to, że krajowy nakaz aresztowania jest częścią akt sprawy. Jednakże jeśli wydano europejski nakaz aresztowania, poszukiwana osoba nie ma możliwości otrzymania takiego powiadomienia, ponieważ w decyzji ramowej 2002/584 nie przewidziano żadnego mechanizmu powiadomienia poszukiwanej osoby przez wydający nakaz organ sądowy, w tym odnośnie do podstaw aresztowania i możliwości jego zaskarżenia. Równocześnie w motywie 12 zdanie trzecie tej decyzji ramowej wskazano, że państwo członkowskie może stosować własne przepisy związane ze sprawiedliwym procesem.

- 61 Jak wynika z wyroku Trybunału wydanego w sprawie C-649/19, dyrektywy 2012/13 nie należy interpretować jako zobowiązującej wydający nakaz organ sądowy do powiadamiania poszukiwanej osoby o krajowym nakazie aresztowania i o możliwościach jego zaskarżenia. Równocześnie w dyrektywie tej ustanowiono minimalne reguły, zgodnie z którymi: nie narusza się możliwości udzielenia innych informacji zgodnie z prawem krajowym; państwa członkowskie mogą rozszerzyć prawa określone w tej dyrektywie, aby zapewnić wyższy stopień ochrony; stosowanie tej dyrektywy nie skutkuje cofnięciem praw, z jakich korzysta oskarżony na mocy swojego prawa krajowego, jeśli zapewnia ono wyższy poziom ochrony.
- 62 W związku z tym, na pierwszy rzut oka, okoliczność, że w decyzji ramowej i w dyrektywie nie przewidziano obowiązku organu wydającego nakaz dokonania niezbędnych powiadomień oskarżonego, przeciwko któremu wydano europejski nakaz aresztowania i który został odnaleziony lub nawet aresztowany w innym państwie członkowskim, nie zwalnia tego organu z obowiązku określonego w jego prawie krajowym – ani związanego z dokonaniem tych powiadomień, ani związanego z rozpatrzeniem co do istoty wniosku oskarżonego o uchylenie aresztowania.
- 63 Równocześnie przy bardziej uważnym rozpatrzeniu można by przyjąć, że prawo Unii Europejskiej wymaga niedokonywania takiego powiadomienia, a ewentualnie również – by przedstawione żądanie uchylenia aresztowania nie było rozpatrywane. Takie działania należy podjąć dopiero po przekazaniu osoby na terytorium krajowe. [Analiza i odniesienia do wyroku Trybunału z dnia 28 stycznia 2021 r., IR, C-649/19, ECLI:EU:C:2021:75, a także do innego orzecznictwa Trybunału].
- 64 Jak przyjął Trybunał, informacje zawarte w europejskim nakazie aresztowania mają na celu dostarczenie minimalnych danych formalnych, koniecznych, aby umożliwić wykonującym nakaz organom sądowym szybkie rozpatrzenie europejskiego nakazu aresztowania poprzez wydanie w trybie pilnym decyzji w sprawie przekazania (C-367/16, Piotrowski, ECLI:EU:C:2018:27, pkt 59). Równocześnie jest oczywiste, że powiadomienie poszukiwanej osoby o treści krajowego nakazu aresztowania (to jest o faktycznych i prawnych podstawach aresztowania i o możliwościach jego zaskarżenia) nie ma odniesienia do przyjęcia przez organ wykonujący nakaz rozstrzygnięcia w przedmiocie przekazania poszukiwanej osoby. Z tego względu nie należy korzystać z możliwości wymiany informacji, o której mowa w art. 15 ust. 2 decyzji ramowej 2002/584, ponieważ wykorzystanie tej możliwości jest ostatecznym środkiem – wyłącznie w wyjątkowych wypadkach, w których wykonujący nakaz organ sądowy jest zdania, że nie dysponuje wszystkimi niezbędnymi formalnymi danymi, aby przyjąć niezwłocznie rozstrzygnięcie w przedmiocie przekazania poszukiwanej osoby.
- 65 W tym kontekście europejski prawodawca przyjął świadome rozstrzygnięcie, które sformułował w decyzji ramowej 2002/584 i w dyrektywie 2012/13 – potwierdzone następnie przez Trybunał, który dokonał ich wykładni, w tym w

świecie sformułowanych przez sam Trybunał podstawowych zasad prawa Unii. Zgodnie z tym rozstrzygnięciem oskarżony, co do którego wydano europejski nakaz aresztowania i który ewentualnie jest aresztowany na podstawie tego nakazu, nie powinien korzystać z praw, jakie przysługują mu na mocy prawa krajowego – do chwili przekazania go do państwa wydającego nakaz. W związku z tym prawo krajowe, w którym nie dokonano takiego rozróżnienia i przyznano te prawa nawet wtedy, gdy wobec oskarżonego wydano europejski nakaz aresztowania i gdy jest on aresztowany na podstawie tego nakazu, jest sprzeczne z prawem Unii.

- 66 W ten sposób powstaje pytanie drugie, a mianowicie jeśli uwzględni się pierwszeństwo prawa Unii przed prawem krajowym, czy prawo krajowe należy interpretować zawężająco, tak że prawa, jakie przyznano oskarżonemu w prawie krajowym (do powiadomienia go o faktycznych i prawnych podstawach aresztowania oraz o możliwościach zaskarżenia tego aresztowania), i odpowiadające im obowiązki sądu związane z dokonaniem odpowiednich powiadomień, nie są ważne i nie powinny być wykonywane i stosowane wobec oskarżonego, przeciwko któremu wydano europejski nakaz aresztowania, ewentualnie aresztowanego na podstawie tego nakazu – do chwili przekazania go na terytorium krajowe.
- 67 W szczególności, zgodnie z okolicznościami faktycznymi w postępowaniu głównym, czy sąd odsyłający, gdy wydaje europejski nakaz aresztowania, lub następnie, gdy poweźmie wiadomość o aresztowaniu IR na terytorium innego państwa członkowskiego, nie powinien podejmować żadnych działań związanych z powiadomieniem IR o prawach, jakie przysługują mu jako osobie, przeciwko której wydano krajowy nakaz aresztowania, w którego wykonaniu jest on aresztowany, na mocy tego europejskiego nakazu aresztowania, w tym jeśli może łatwo to uczynić – na przykład w odpowiedzi na zapytanie, o którym mowa w art. 15 ust. 2 decyzji ramowej 2002/584.
- 68 Powstaje wątpliwość, czy sprzeczny z prawem Unii jest krajowy reżim prawny, w którym nie dokonano rozróżnienia w zależności od tego, czy krajowy nakaz aresztowania został wykonany poprzez aresztowanie oskarżonego na terytorium krajowym lub na terytorium innego państwa członkowskiego, ponieważ w obydwu wypadkach przyznano mu jednakowy środek ochrony prawnej, a mianowicie możliwość rozpatrzenia co do istoty żądania uchylenia tego aresztowania. Z tego względu zadano również drugą część pytania drugiego, a mianowicie, czy sąd odsyłający – po otrzymaniu wniosku IR o uchylenie aresztowania – powinien powstrzymać się od jego niezwłocznego rozpatrzenia i zamiast tego rozpatrzyć ów wniosek po przekazaniu IR, czyli po wykonaniu europejskiego nakazu aresztowania.

W przedmiocie pytania trzeciego

- 69 Pytanie to jest aktualne niezależnie od tego, czy w wyniku odpowiedzi na pytanie pierwsze okaże się, że prawo Unii wymaga powiadomienia oskarżonego o jego

prawach, odpowiednio jeśli w wyniku odpowiedzi na pytanie drugie okaże się, że prawo Unii nie stoi na przeszkodzie takiemu powiadomieniu. W obydwu wypadkach sąd odsyłający powinien podjąć określone starania, aby powiadomić poszukiwaną osobę o akcie dotyczącym aresztowania (to jest o faktycznych i prawnych podstawach tego aresztowania i o możliwościach jego zaskarżenia).

- 70 W zakresie, w jakim dana osoba jest poszukiwana na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, powstaje pytanie, czy to powiadomienie powinno nastąpić poprzez odpowiednie wskazanie w tym nakazie. Byłoby to jednak niezgodne z art. 8 decyzji ramowej 2002/584 i formularzem załączonym do tej decyzji, jak również niezgodne z samą filozofią decyzji ramowej, ponieważ prowadziłoby to do nadmiernego obciążenia jej treści. Z drugiej strony, mając na względzie obowiązek organu wykonującego nakaz przekazania poszukiwanej osobie tego nakazu (art. 11 ust. 1 decyzji ramowej 2002/584), powiadomienie to wydaje się być skuteczne.
- 71 Inną możliwością jest włączenie do europejskiego nakazu aresztowania wniosku skierowanego do wykonującego nakaz organu sądowego o powiadomienie wydającego nakaz organu sądowego w chwili odnalezienia poszukiwanej osoby, przy wszczęciu procedury dotyczącej wykonania europejskiego nakazu aresztowania lub przy aresztowaniu tej osoby. Następnie organ wnioskujący powinien podjąć niezbędne działania związane z takim powiadomieniem. Równocześnie wniosek ten jest oczywiście poza zakresem stosowania decyzji ramowej 2002/584 i nie ma podstawy prawnej do jego uwzględnienia.
- 72 Niewątpliwie Trybunał, który najlepiej zna prawo Unii, znajduje się w najlepszej sytuacji, aby udzielić użytecznej odpowiedzi, kiedy i w jaki sposób należy dokonać tego powiadomienia – w tym na jakie akty prawa Unii należy się powołać, jeśli niezbędne okaże się współdziałanie organu sądowego wykonującego nakaz.